

AL·LEGACIONS D'ECOLOGISTES EN ACCIÓ A LA SOL·LICITUD D'AUTORITZACIÓ AMBIENTAL INTEGRADA PRESENTADA PER LA NOVA COMPANYIA ARRENDATÀRIA DE LES SALINES DE TORREVELLA S.A. (NCA) PER A LES SEUES INSTAL·LACIONS EN EL TERME DE TORREVELLA

Primera.- Sobre el motiu de la sol·licitud de l'AAI, el projecte no hauria de limitar-se a les instal·lacions de producció de sal a partir d'aigua de mar existents a Torrevella sinó que també hauria de comprendre les instal·lacions d'extracció de sal gemma en el Cabeço de La Sal del Pinós i el salmoreducte El Pinós-Torrevella.

En la sol·licitud presentada per NCA per a una “activitat existent d'extracció de sal marina en el parc Natural de les Llacunes de La Mata i Torrevella” se cita com a motiu jurídic per a la mateixa l'annex II, epígraf 2.1.B de la Llei 2/2006. Per això i a pesar que la major part de la sal produïda en eixes instal·lacions a Torrevella prové del diapir del Pinós (1.822.494 m³/any de salmorra procedent de sal gemma del Pinós, enfront d'1.342.210 m³ procedents de la Llacuna de la Mata d'origen marí, a més la concentració de sal en la salmorra procedent del Pinós és molt més alta que l'obtinguda en la Llacuna de La Mata) s'exclouen de forma injustificada les instal·lacions del Pinós i el salmoreducte Pinós-Torrevella de la descripció, anàlisi i valoració d'impactes ambientals.

Segons la nostra opinió eixes instal·lacions del Pinós i el salmoreducte haurien d'incloure's en esta sol·licitud d'AAI per diverses raons:

a) En primer lloc, en contra del que afirma la NCA quan sol·licita la exclusió de les instal·lacions del diapir del Pinós, eixes instal·lacions del Pinós es poden considerar incloses en el mateix annex II de la Llei 2/2006 en l'epígraf 2.2.

Eixe epígraf diu: “2.2 Minería subterrània en les explotacions en què es done alguna de les circumstàncies següents :

- a) Que exploten minerals radioactius
- b) Aquelles els minats de les quals es troben a menys d'1 quilòmetre (mesurat en pla) de distància de nuclis urbans, que puguen induir riscos per subsidència.”

En este cas el procés d'extracció de sal per dissolució de la mateixa s'ha de considerar com una explotació minera subterrània. Hi ha edificacions (vivendes, instal·lacions esportives, etc) del Pinós situades en sòl urbà o urbanitzable, a més del disseminat existent en el sòl no urbanitzable (Pedania del “Cerro de la Sal”), que estan a menor distància d'1 km respecte al diapir salí i respecte al sòl miner i a les caverne on s'extrau la sal gemma. A més, és evident que l'extracció de sal per dissolució de la sal gemma produïx com resultat caverne de sal amb alt risc de subsidència o d'afonament vertical del sòl, a causa del buidament de la caverna i de la naturalesa geològica del materials de superfície (guixos, margues, argiles). Per a evitar eixe afonament les caverne han d'estar plenes de salmorra i en la part superior de la mateixa, per damunt del nivell on s'estiga impulsant l'aigua a pressió per a la dissolució de la sal, s'utilitza gasoil que flota sobre la salmorra, evitant aixina que l'afonament vertical del sòl que quede per damunt de la mateixa.

b) En segon lloc perquè és impossible concedir una AAI per a les instal·lacions d'extracció de sal marina de forma independent a les instal·lacions que extraguen sal gemma, atès que eixes dos salmorres produïdes de forma independent es mesclen en la Llacuna de Torrevella i el producte elaborat a continuació conté sal marina i sal gemma que són indistingibles, atès que formen part del mateix producte final. O siga només hi ha un procés tecnològic d'elaboració de sal, que part de dos matèries primeres diferents, però no existix actualment un procés d'obtenció de "sal marina" independent del procés d'obtenció de sal gemma. Històricament sí que va existir eixe procés, però des dels anys 70 del segle passat el procés de producció de sal va canviar substancialment, amb la incorporació de les instal·lacions existents en el Cabeçó de La Sal al Pinós. L'elecció per part de la NCA d'unes instal·lacions que se sotmeten a AAI, deixant fora altres instal·lacions que formen part objectivament parlant del mateix procés de producció, és completament arbitrària i ha de ser corregida.

c) En tercer lloc, perquè encara que el motiu adduït per NCA per a sol·licitar l'AAI siga l'epígraf 2.1.b) de l'annex II de la Llei 2/2006, o siga que l'explotació extractiva es trobe en zona de domini públic hidràulic (les dos llacunes formen part d'eixe domini públic hidràulic i també del domini públic marítim-terrestre) o en zones especialment sensibles (zones ZEPA) (com és el cas de les dos llacunes), o en aiguamolls inclosos en la llista del Conveni de Ramsar (com és el cas de les Llacunes de La Mata i Torrevella), en les instal·lacions que s'inclouen en la Memòria de la sol·licitud d'AAI i en el seu Estudi d'Impacte Ambiental s'inclouen així mateix algunes de les instal·lacions que formant part de tot el procés industrial no es troben en l'interior de la ZEPA. Per exemple les naus tancades on té lloc el procés d'assecat, envasament, empastillat o condicionament de la sal, o alguns dels dipòsits de sal es troben fora del límit de la zona ZEPA i no obstant això han sigut incloses, com no podia ser d'una altra forma, en la sol·licitud d'AAI i en l'Estudi d'Impacte Ambiental.

d) L'article 12 de la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació establí que la sol·licitud d'AAI inclourà una "descripció detallada i alcance de la activitat y de las instalaciones, los procesos productivos y el tipo de producto". Les instal·lacions radicades al Pinós són part essencial del procés productiu que es desenrotlla a Torrevella i haurien de formar part d'eixa descripció detallada de les instal·lacions i processos productius que ha d'incloure's en la sol·licitud d'AAI:

- Segons les dades aportades per l'empresa i amb uns càlculs matemàtics molt senzills, més del 70% de la sal finalment posada en el mercat prové del Pinós,
- Igualment, més del 55 % del consum elèctric del procés industrial complet es dona a les instal·lacions del Pinós,
- Milions de metres cúbics d'aigua s'extrauen del subsòl en aquesta zona anualment.

e) No té sentit la fragmentació dels diferents projectes que han de sotmetre's a AAI o a avaluació d'impacte ambiental de projectes que formen un tot homogeni i la separació dels quals és arbitrària. Com a exemple, dir que el problema d'acumulació de sulfats (guix) en Torrevella, el qual obliga a fer la bassa de decantació, és produït perquè aquest guix prové, conjuntament amb la salmorra, del Pinós, no així de l'aigua de mar.

Si la Conselleria de Medi Ambient està pensant a concedir l'AAI a una part de les instal·lacions ("l'extracció de sal marina en el parc Natural"), deixant fora a les instal·lacions que proporcionen la major quantitat de sal com a producte final, estaria cometent una irregularitat que seria denunciabile i sancionable pels tribunals.

f) La realitat dels llocs que s'estan deixant fora de la present sol·licitud diu que, probablement, son els espais mes castigats i on de fet més impacte ambiental hi ha, per tant, obviar les instal·lacions de El Pinós i el salmoreducte seria obviar també riscos, impactes i problemes que caldria atendre.

De fet, el salmoreducte històricament ha patit multitud de ruptures (amb els corresponents vessats de salmorra i els problemes ecològics associats), explicables degut al lamentable estat de conservació que té des de fa ja prou de temps.

Així mateix, el Cabeço de la Sal és un lloc on es desenvolupa una activitat potencialment contaminant del sòl, ja que la injecció de gasoil dins les cavitats es fa des d'unes basses que es construeixen a l'efecte al costat del sondeig, des de les quals son prou fàcils les filtracions, inclús fins als acuífers.

A més, les deixalles a tot arreu de la zona minera son d'allò més habitual: teulades d'Uralita (amiant), restes d'obres antigues, tuberies amb corrosió, cablejat elèctric i desperdicis en general.

Costums laborals com fumar sobre els pous on es treballa amb gasoil no sembla un costum molt segur.

L'estat de conservació de les instal·lacions és igualment deficient i posa en risc encara més el particular ecosistema de la zona, especialment en els casos en els quals, per tal d'accedir a certs llocs amb maquinària pesada, es roturen camins eliminant massa forestal de forma prou gratuïta.

Aquestes afirmacions són justificades amb documentació gràfica de fa 4 mesos, inclosa en l'annex 1.

g) A més s'ha de tindre en compte que els algeps i llims que donen lloc a l'acumulació de residus en la Laguna de Torre Vieja, que expliquen la presentació pel promotor del "Proyecto de balsa de decantación y retorno de las salmueras de lavado en la planta salinera explotada per NCAST" de desembre del 2009, amb Estimació d'Impacte Ambiental del 6/09/2010, que està present entre la documentació de sol·licitud d'AAI, procedixen principalment de la salmorra amb origen al Pinós.

Segona.- Exigim que en la nova documentació que haurà de presentar el promotor figure el Pla de Labors de les activitats mineres que es desenrotllen en el Cabeço de La Sal, tal com estableix la Llei 22/1973, de 21 de juliol, de Mines i el seu Reglament, aprovat pel Reial Decret 2857/1978, de 25 d'agost.

Igual que en la documentació presentada en la sol·licitud d'AAI pel promotor NCA s'adjunta el Pla de Labors de l'activitat minera a desenrotllar en 2009 en les llacunes de Torrevella i La Mata, el promotor junt amb la nova documentació que haja de presentar que incloga les instal·lacions presents actualment al Pinós i el salmoreducte Pinós-Torrevella, incloga el Pla de Labors actualitzat de l'activitat minera en el Cabeço de La Sal al Pinós.

Tercera.- La concessió per part de l'Organisme de Conca d'extracció d'aigua subterrània en els tres pous situats en "El Puntal" d'Algueña estableix un volum de 3.780.000 m³/any, no obstant això el volum de salmorra transvasat des del Pinós a Torrevella aconseguix un volum d'1.822.494 m³/any. El promotor ha d'explicar eixa important diferència i quins usos reals dóna a l'aigua extreta.

Segons la documentació que es troba en la sol·licitud d'AAI el promotor NCA té una concessió per a l'extracció d'aigües subterrànies privatives de la Confederació Hidrogràfica del Segura d'un total de 3,78 hm³. Eixa concessió ha sigut auditada per l'Organisme de Conca recentment i estableix un cabal mitjà i màxim continu de 119,86 litres/segon.

No obstant això el promotor informa que el volum de salmorra transferida a la Llacuna de Torrevella a través del transvasament és d'1.822.494 m³/any. Eixe volum inclou lògicament el volum de sal gemma dissolta, per la qual cosa el volum d'aigua transvasat és realment menor. Cal tindre en compte que una vegada la sal es dissol en la caverna subterrània al Pinós, el volum del buit miner generat s'ha d'omplir amb salmorra per a evitar la subsidència de la caverna. Es pot pensar que un efecte compensa l'anterior, i per tant el volum real d'aigua utilitzada en l'operació siga al voltant d'1,8 hm³/any. Queda per tant per explicar l'ús que es dóna a la diferència entre el volum d'aigua concessionada, 3,78 hm³ i el realment utilitzat, 1,8 hm³. El promotor hauria d'explicar l'ús real d'eixos quasi 2 hm³/any d'aigua subterrània extreta i no utilitzada aparentment en el Cabeço de la Sal.

Quarta.- Els límits d'emissió del cremador de gasoil proposats pel promotor no són vàlids després de la sentència de 4 de maig del 2009 de la secció primera de la Sala contenciosa administratiu de TSJ que anul·la el paràgraf primer de la disposició addicional primera del Decret 127/2006, de 15 de setembre, pel que es desenrotlla la Llei 2/2006, de 5 de maig, de prevenció de la contaminació i qualitat ambiental.

El Projecte Bàsic de la sol·licitud d'AAI inclou en la seua pàgina 62 una proposta de límits d'emissió del cremador de gasoil utilitzat per a assecar la sal. Segons es diu en eixe Projecte Bàsic eixos límits serien els que estableix la Disposició addicional primera del Decret 127/2006 en el seu paràgraf primer. Eixe paràgraf 1 de la Disposició Addicional Primera substituïx els límits d'emissió de l'apartat 27 de l'annex IV del Decret 833/1975, que desenrotlla la Llei 38/1972, de Protecció de l'Ambient Atmosfèric per altres que s'aplicarien a la Comunitat Valenciana.

No obstant això eixe paràgraf 1 de la Disposició Addicional Primera va ser anul·lat per Sentència ferma de 4 de maig del 2009 del TSJ, atés que la Generalitat Valenciana va envair competències estatals a l'hora de determinar una competència bàsica ("Admitir la substitució de los valores límite de emisión que contiene la legislación básica estatal mediante una norma autonómica, aunque establezca valores más restrictivos, supondría dejar, a partir de ese momento en manos de esa Administración la determinación del nivel protector mínimo exigible en sus territorio. Y ello supone una vulneración del régimen constitucional de distribución de competencias, que atribuye la competencia para fijar los mínimo protectores en todo el territorio estatal, en exclusiva, a la Administración estatal" Fonament de Dret Quart de la Sentència del TSJ de 4 de maig del 2009.)

A més en la Sentència no queda clar que els valors límits d'emissió establits en el paràgraf primer de la Disposició Addicional Primera siguen més exigents que els establits en la legislació bàsica estatal.

Finalment el TSJ en eixa sentència descarta que els valors límits d'emissió es condicionen, com fa la Disposició Addicional Primera, a l'existència d'unes determinades tècniques disponibles (“Resulta también contrario a Derecho condicionar el cumplimiento de los valores límite de emisión a la existencia de técnicas disponibles”, Fonament de Dret Quint, de la Sentència del TSJ de 4 de maig del 2009).